

РЕШЕНИЕ

№ 31660

гр. София, 29.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 01.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **7877** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на А. Н., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу решение № 3969/10.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.
В жалбата и в с.з. лично и чрез адв. Г. излага доводи, че оспореният акт е незаконосъобразен, защото е издаден в противоречие с материалния закон и издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, мотивите на административния орган не почивали на обективни факти. Неправилно била определена страната на произход и въз основа на това обстоятелство били изведени неправилни правни изводи. Сочи се, че би било невъзможно връщането на чужденеца в И., тъй като И. отказва да издава лични документи на граждани от смесени бракове и всъщност той би се озовал в държава, която отказва да го регистрира като нейн гражданин. Няма да има възможност нито да работи, нито да учи и по този начин биха били ограничени неговите основни права. Не би могъл и да бъде върнат в А. с оглед етническата му принадлежност. Не били изложени мотиви досежно забраната за връщане по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. Иска се отмяна на обжалвания административен акт и връщане на преписката на решаващия орган с указания за предоставяне на бежански и/или хуманитарен статут.
Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, се представлява от юрк. К., която оспорва жалбата като неоснователна. Сочи се, че се касае за икономически мигрант, неотговарящ на условията на чл. 8 и 9 от ЗУБ за предоставяне на международна закрила.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения чрез отказ от предоставяне на права. Жалбата е подадена в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

От фактическа страна се установява следното:

Чужденецът е подал молба (л. 60) за предоставяне на международна закрила на 14.04.2025 г. в РПЦ – С., отдел ПМЗ „Военна рампа“. Установена е самоличността му – А. Н. – мъж, [дата на раждане] в И., гражданин на А., етническа принадлежност – хазара, шиит, неженен. Данните му са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 50), тъй като не е представил документи за самоличност.

В проведено интервю с рег. № УП 17600 от 20.05.2025 г. (л. 26 и сл.) чуждият гражданин разказва, че напуснал нелегално И. преди 2 години (роден и израснал в И., с двойно гражданство – иранско и афганистанско). Разказва, че е заминал за Турция без документи, където е работил като общ работник година и няколко месеца. Напуснал Турция, защото нямал документи. Впоследствие преди около 2 месеца влиза нелегално на територията на Република България. Споделя, че е вървял пеша до място, наречено точка 53, от където го е взел автомобил в посока сръбската граница. Чуждият гражданин посочва, че крайната му цел била Италия.

Мотивира молбата си за международна закрила с твърдения за проблеми в семейството си. Твърди, че баща му и майка му били наркомани и когато са се разделили, животът му станал труден. Споделя, че напуснал И., за да продължи образованието си и за да намери по-добра работа. Разказва, че сестра му и баща му са в А., а майка му и брат му в И.. Смята, че в А. ще има проблеми заради диалекта си и дискриминацията на религиозна основа там. Казва, че е имал афганистански документи с изтекъл срок, а към момента няма никакви, въпреки, че споделя, че има двойно гражданство. Заявява, че той не е бил заплашван лично и не е преживявал насилие. Същият никога не е бил арестуван, съден или осъждан в държавата си по произход. Според думите му той лично никога не е членувал в политическа партия или организация. Отрича да е имал проблеми във връзка със своята етническа принадлежност и с религията, която изповядва.

При тези факти административният орган е преценил, че молбата не отговаря на изискванията на чл. 8 и 9 от ЗУБ за предоставяне на международна закрила.

Приел е, че общата обстановка в А. и И. сами по себе не дават основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951 г. Посочените от молителя причини от социално-битов характер не били по причина на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група и затова не са оценени като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. Изтъкнатите опасения за проблеми в А. счел за хипотетични и недоказани, представени единствено с цел получаване на международна закрила в Република България. Не установил факти, възпиращи лицето да си поднови афганистанските лични документи. Приел, че на база установената фактическа обстановка може по безспорен начин да се направи извод, че лицето не е имало намерение да получи международна закрила в Република България поради заявката, че крайната цел на пътуването му е била да стигне до Италия. Направил извод, че крайната му цел не е била България, тъй като е бил хванат като нелегално преминаващ на път за трета страна.

За установено приел, че чужденецът е гражданин на А., етническата му принадлежност е хазара. В потвърждение на неговия произход бил фактът, че проведеното с него интервю е на разбираем за него език - дари. Приел, че няма данни от които да е видно, че той е напуснал родината си поради преследване по причини на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение.

Приел е, че за чужденеца липсват предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Твърдения, че чужденецът е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, молителят не прави. Установената фактическа обстановка не давала основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне държавата по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. От тези факти извел, че молителят не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл. 9, ал. 1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

Разгледана е и възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, установена е липса на заявени тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Позовал се на справка относно обстановката в А., приложена по делото.

По делото са приложени актуални справки за А. и И. от м. юли и август, 2025 г.

Приети са писмени доказателства и от жалбоподателя за същите обстоятелства от 2024 г.

При тези факти съдът намира жалбата за неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Основните възражения на жалбоподателя, свързани с процедурата са, че липсва мотивирано произнасяне от значение за спазване на принципа *non refoulement* „забрана за връщане“, реципиран в чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, както и че е нарушено правото на защита на Н. поради неизясняване по преписката на въпроса коя всъщност е неговата страна на произход – И. или А..

Твърдените нарушения, според настоящия състав в тази насока, липсват.

Съгл. чл. 1, § 7 от ДР на ЗУБ "държава по произход" е държавата или държавите, чийто гражданин е чужденецът, или за лице без гражданство - държавата на предишното му обичайно пребиваване. Н. е роден от смесен брак с баща афганистанец и майка иранка. Сам посочва, че има двойно гражданство. В практиката си СЕС приема, че случаите, в които някое лице се явява гражданин на няколко страни, изразът „страната на неговото гражданство“ означава всяка една от страните, чийто гражданин е то (вж. т. 31 и 32 от решение по дело С-91/20 LW/Федерална република Германия). В този смисъл неточното определяне на само една страна на произход от решаващия орган не е нарушило правото на защита на жалбоподателя.

Твърдението, че АО не е изложил мотиви за преценка на обстоятелството по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ е неоснователно, тъй като то е неотнормирано в производството по чл. 8 и 9 от ЗУБ и конкретно в хипотезата, в която до/към момента на произнасянето няма волеизявление на този или на друг

орган за връщане на чужденеца в държавата по произход. Председателят на ДАБ, на първо място, не е изразил воля в тази насока, която да бъде подложена на преценка за законосъобразност.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ гласи, че чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Нормата е материална и забранява по абсолютен начин, независимо от поведението на засегнатото лице, извеждането, експулсирането или екстрадицията в държава, в която съществува сериозен риск това лице да бъде осъдено на смърт, да бъде подложено на изтезание или на нечовешко или унижително отношение или наказание. Държавата не може да изведе, експулсира или екстрадира чужденец, когато са налице сериозни и потвърдени основания да се смята, че в държавата, в която се изпраща, ще е изложен на реална опасност от третиране (вж. в този смисъл решения от 6 юли 2023 г., *B. fgr F. und A.* (Бежанец, извършил тежко престъпление), С 663/21, EU:C:2023:540, т. 36, и от 18 юни 2024 г., *G. H.* (Молба за екстрадиция на бежанец в Турция), С 352/22, EU:C:2024:521, т. 61). Тази забрана отразява една от основните ценности на ЕС и на неговите държави-членки.

За да бъдат проверени тези предпоставки обаче, решаващият орган следва да разполага с компетентност при произнасянето относно предоставянето на закрила, или с отделен акт, да постанови връщане на чужденеца в страната му по произход, разбира се, и да е упражнил тази компетентност. Такива правомощия в производството по чл. 8 и 9 от ЗУБ националният орган няма (48, ал. 1 ЗУБ), за разлика от други органи с идентични функции в други държави-членки на ЕС. (вж. т. 40 от решение на СЕС по дело C-257/22 CD срещу *M. vnitra Iesky republiky, O. azylovij a migrainn politiky* и т. 59 по дело C-181/16 по дело *G.*).

Преценка на съображенията по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ съдебната инстанция дължи в случаи на издаден акт на административен орган, с който е постановено връщане до страната по произход или в хипотезата на чл. 84, ал. 6 от ЗУБ.

Обратно, административният орган дължи преценка за тези обстоятелства в производството по чл. 13 от ЗУБ по силата на чл. 38, § 1 от Директива 2013/32/ЕС на ЕП и на Съвета относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, каквато не е настоящото.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Останалата група изложени съображения в жалбата определят спора и като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение

от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Видно от бежанската история апликантът заявява, че е напуснал страната основно заради живота с родителите си, които са били наркомани. Твърденията, че не може да се върне в А., той мотивира с опасения от трудна адаптация заради иранския си диалект и липса на житейска история в тази страна, но тези факти не са относими към предпоставките на чл. 8 и 9 от ЗУБ. Обстоятелствата, че е правил опити да достигне границите на С. и Италия сочат на икономическа миграция.

В бежанската история липсват заявени предпоставки по чл. 8 и 9 от ЗУБ, мотивиращи органа да се произнесе с предоставяне на международна закрила.

Административният орган обоснова е приел, че към момента на произнасянето не е наличен вътрешен конфликт в определената от него страна по произход.

Доказателствените средства, предвидени в ЗУБ, се различават от общите правила за преценка на доказателства, предвидени в общите процесуални закони АПК и ГПК. С чл. 75, ал. 3 от ЗУБ се приема, че когато твърденията на молителя не са подкрепени с доказателства, те се приемат за достоверни, ако той е положил усилия да обоснове молбата си, дал е задоволително обяснение за липсата на доказателства и изявленията му са преценени като непротиворечиви и достоверни. Липсата на достатъчно данни за преследване, включително поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 7, не може да бъде основание за отказ за предоставяне на международна закрила.

В тази връзка от страна на жалбоподателя са ангажирани писмени доказателства - извадки от www.amnesty.org и diplomat.com с дата 2024 г.

Тези документи са принципно допустимо доказателствено средство, с оглед и формираната практика на СЕС, че ефективността на съдебния контрол в производствата по предоставяне на убежище предполага възможността сезираният съд да има достъп до източниците на информация, като вземе предвид и друга информация, която евентуално съдът сам е събрал — независимо дали тя произхожда от публични източници или от източници, които той е поискал от една от страните по спора да му представят — при условие обаче, от една страна, той се е уверил в надеждността на тази информация и че от друга страна, съгласно принципа на състезателност тези страни са имали възможност да представят становищата си по информацията (вж. т. 86 от решение по съединени дела С-758/24 А. и С-759/24 С.).

От друга страна СЕС приема, че анализът на жалбата трябва да включи разглеждане от съда на всички фактически и правни обстоятелства, които му позволяват да извърши актуализирана преценка на конкретния случай (вж. решение по дело А., С-585/16, т. 110). В това отношение съдът е задължен да извърши преценка, която при необходимост отчита нови обстоятелства, появили се след приемането на решението, което се обжалва. Такава преценка всъщност позволява молбата за международна закрила да се разгледа изчерпателно. Правомощието на съда да вземе предвид нови обстоятелства, по които националният орган не се е произнесъл, се вписва

в целта на Директива 2013/32, така и в националния процесуален закон АПК, чл. 142, ал. 2.

От страна на ответника са представени актуални справки за политическата обстановка в И. и А.. Доколкото тези справки са актуални, за разлика от представените такива от жалбоподателя (арг. чл. 31, § 4, б. „а“ от директива 2013/32/ЕС) и останаха неоспорени от последния, съдът им дава вяра. В тях съдът не откри правопораждащи факти, които с обратна сила да променят правното значение на фактите, въз основа на които органът е взел решението си.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е издал административен акт, нестрадащ от визираните пороци. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното Административен съд София-град, I отделение, 84 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на А. Н., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу решение № 3969/10.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България